

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

**Covarrubias y Leyva, Diego de
Antverpiae, 1610**

De cognatione legali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96556)

alio viro susceptam, matrimonium contrahi possit. Cum nulla inter eos sit cognatio, sicuti consulendo respondisse Antonium, ipsemet fatetur in d. cap. *Marinus*, cuius opinionem esse veriorē asserit Dec. consil. 501. col. fin. Syluest. in ver. *matrimonium*. 8. q. 7. vers. *extum*. & Angel. vers. *matrimonium*. 3. in ped. 7. contra Dom. & Franc. in d. cap. 1. §. fin. eod. tit. in 6. Atque adeo mihi persuasum est Ant. responsum, vt opiner Dec. Syluest. & Angel. nihil esse iuxta Domin. opinionem. Hinc etiam constat patrem spirituale posse matrimonium contrahere cum filia carnali ipsius filij spiritualis. gl. per tex. ibi in c. *illud*. 30. q. 3. cui similis in c. 1. de *cogn. spir.* in 9. tenent Flor. 3. part. tit. 3. c. 15. §. 1. Abb. & alij in c. 1. de *cogn. spir.* Palud. in *sent. d. st.* 42. probat Regial. 5. tit. 7. part. 4. Ascendit enim hæc cognationis species, non descendit.

Nec illud hac in re est omnitendū, ex Catechismo cognitionem spiritualem minime oriri, quæ matrimonium post catechismum contractum dirimat: tametsi contrahendum impediatur. 2. de *cogn. spir.* in 6. Regia l. 2. tit. 7. part. 4. etiā si catechismus fiat ex intervallo maximo post baptismum, vt docet Hier. Paulus in Prouincali fol. 16. col. 1. Ex hoc tamē deduci potest, irritam fore Romani Pontificis dispensationem, ad matrimonium contrahendum concessam, sublato aliquo canonico impedimento, quod legitime illud matrimonium contractum dirimeret, si in eadem dispensatione mentio non fiat, de cognatione spirituali, quæ inter impeditos aderat, per catechismū tantū contracta. Forsan enim Princeps, si cuius cognationis notitiā habuisset, coniugium non permitteret. argum. c. *postulasti*. de *rescriptis*. Sic insigniter hæc opinionem docet Dom. in consil. 33. Verū Tridentina synodus, sess. 24. circa hoc impedimentū decreuit, cognationem spiritualem tantum contrahi inter suscipientē, & susceptū ipsum, & illius patrem, & matrē: Nec non inter baptizantem, & baptizatum ipsiusq; baptizati patrem, & matrē, atq; idem seruandum esse in ea cognatione, quæ ex sacramento confirmationis oritur, apertissimis verbis statuit.

§. QVINTVS. De cognatione legali.

SVMARIA.

- 1 Cognatio legalis qualiter contrahatur.
- 2 Cognatio legalis etiam oritur inter filiam adoptantem, vel arrogantis, & ipsam adoptatam, vel arrogatam.
- 3 Cognatio legalis an perpetua sit.

Quinto, matrimonium impedit legalis cognatio, quæ ex adoptione vel arrogatione inurgit. Ex adoptione, inquam, cum quis in proprium filium assumit eum, qui sub patris carnalis potestate est. Ex arrogatione vero, cum quis liberum à patria potestate accipit in filium, quo casu arrogatus in arrogantis potestatem transit. Est igitur legalis cognatio inter filium legalem eiusque vxorem, & patrem item legalem, eiusque coniugem, aliasque personas expressim nuncupatas. in l. *adoptiuum*. ff. de *ritu nupr.* cap. 1. 30. q. 3. gloss. in cap. 1. de *cogn. leg.* Regia. l. fin. tit. 7. par. 4. Hinc inferitur matrimonium contrahi non posse inter patrem, & filiam legalē, nec inter filium & matrem legalem: nec cum vxore patris legalis, etiam finita adoptione, vel arrogatione. quod notat gloss. in d. c. 1. de *cogn. leg.* qual. iuris canonici interpretes approbant, & non temere per iura paulo ante adducta, ex quibus idem prorsus dicendū censemus in ceteris per d. l. *adoptiuum*. connumeratis, notat Petrus Loriottus, in l. non facile. §. in adoptionem ff. de *grad. affin.*

Contrahitur etiam hæc legalis cognatio, inter filium arrogantis, & ipsam arrogatam. Nec differt in hoc adoptio ab arrogatione. Imo idem vtroq; casu dicendum est gloss. per text. ibi in cap. 1. de *cogn. leg.* quam ibi sequuntur Docto. communiter, vt fatetur ibi Panor. atque idem Prepos. col. 1. 3. & Syluest. in ver. *matrimonium*. 8. quest. 8. tametsi ipse velit, non ita oriri cognationem hanc, vt matrimonium impediatur, inter filiam adoptantis, & ipsum adoptatum, ex eo, quod non adit patria potestas in adoptione: Verum prima opinio receptior, atque verior est quam etiā probat gl. in c. 1. 30. q. 3. & Henr. in d. c. *unico*. Ipsa tamen adoptio, seu arrogatio finita, hæc legalis cognatio inter fratres, & sorores cessat, & dirimitur. Matrimonium tamen, ea durante contractū inter prohibitos minime valet, nec subsistit, nisi nouus accesserit consensus. gl. in d. c. 1. quæ nostrates communiter tenent, tam

fit opinio Hugonis, quam in d. c. *uno*, sequuntur Ioa. de Lignano, Panor. & Henr. atque in hoc sensu accipiēda est opinio. Io. And. quam illic Prap. communem esse fatetur, dum pro priori opinione gl. argumentatur. Hoc autē, quod modo diximus, intelligendum erit in filia adoptantis, sub patria potestate existenti. Nam cum ea, qui sui iuris sit, potest contrahere filius adoptiuus. gl. in d. c. 1. Host. Innoc. & Henr. ibi. & Syluest. in d. 8. q. 8. contra Abb. in d. c. 1. Conuenit tamen inter omnes, excepto Host. nullum subesse impedimentum inter ipsos filios legales, ex legali cognatione: nisi aliud canonicum obstat.

§. SEXTVS. De consanguinitate.

SVMARIA.

- 1 Consanguinitas diffinitio.
- 2 Consanguinei unde dicantur, & ibi de propinquis, uterinis, proximis cognatis & agnatis.
- 3 Consanguinitatis antiquorum diffinitiones reselluntur.
- 4 Linea cognationis quid sit.
- 5 Linea paterna vel materna, quos ex cognatione contineat.
- 6 Gradus quid sit in cognatione.
- 7 Graduum ex regulis computatio.
- 8 Graduum computatio canonica an in utroque foro seruanda sit.
- 9 Consanguinei quo gradu matrimonium contrahere, veteri iure prohibeantur.
- 10 Consanguinitas nouo iure ad coniugia diffinita.
- 11 Corporis humani compositio.
- 12 Cognatorum coniunctio matrimonialis, in recta linea, an sit perpetuo prohibita.
- 13 Consanguineorum matrimonialis coniunctio, quibus rationibus sit prohibita.

Sextum sese nobis offert impedimentum, quod primas in hoc coniugali tractatu obtinet: nempe illud, quod ex consanguinitate deducitur: ob id diligentius tractandum, quod frequentius contrahat. Prius tamē quam gradus cognationis explicemus, operapretium erit ipsam carnalem cognationem diffinire, quo apertius hanc rem explicare possimus. Est igitur consanguinitas vinculum personarū, ab eodem stipite propinquo descendentiū, vel quarum vna descendit ab alia carnali propagatione contractum. Vinculum esse nemo ambigit, inter eos, qui sanguine coniuncti sunt, quod præter alios Cicero lib. 1. de *offic.* egregie pandit: *Sanguinis, inquit, coniunctio, & beneuolentia deuincit charitate homines.* Idem ait: *Arctior vero colligatio est, societatis propinquorum.* Diximus, ab eodem stipite propinquo; ex eo quod descendentes ab eodem stipite, remoto tamen, non sunt consanguinei: alioquin omnes homines consanguinei forent: cum ab Adamo descendant. Ipsa namque virtus naturalis, quæ in procreatione viget, quatenus mouet ad similitudinem ipsius procreantis in indiuiduo: nempe vt filius sit similis patri: per varias transfusiones fit debilior, ac tandem deficit: etiā, si ipsa eadem virtus, vt mouet ad id, quod est in specie, id est, vt ab homine genitus sit homo: non potest deficere per varias transfusiones. ita Thom. in 4. *sentent. dist.* 40. art. 1. vbi Palud. hanc partem nostræ diffinitionis subiecit. Hinc consanguinei propinqui dicuntur, quod eodem propinquo sanguine fuerint geniti, l. *Lucius*. ff. de *petit. hered. cum pater*. §. *à se peto*. ff. de *legat.* 2. Dicuntur etiam proximi. l. *capitis*. & l. *si spiritus*. ff. *unde cog. l. dudum*. C. de *contrah. empt.* vbi gl. & Bald. l. *cum rem alie nam*. C. de *leg. optime*. Dec. in l. *si bonorum*. col. 1. C. *qui admi.* & Alcia, in l. *proximi* appellatione, ff. de *verb. sign.* qui proprie, proximos, non ad agnatos, sed ad cognatos referunt. Atque inde, licet proprie consanguinei dicantur fratres ex eodem patre l. 2. §. *agnati*. & l. 1. §. *consanguineos*. ff. de *suis & leg. hered.* §. *ceterum*. inst. de *leg. agna. success.* & in *si sum autem*. eod. tit. vbi Theoph. scribit, fratres ex eodem patre natos Græce appellari *ἀδελφούς*, quasi consanguineos, not. Petr. Lor. in l. *iurisconsultus*. §. *inter*. ff. de *gradibus affin.* Hinc Sophocles in *Aiace Teucrum* Aiæcis fratrem *ἐπὶ τοῦτο*, id est consanguineum dixit. & apud Claud. lib. 1. de *rapeu* Proserp. Pluto ad Iouem sic loquitur:

*Te consanguineo rectpit post fulmina sœsum
Iuno sinu.*

Ex eadem vero matre dicuntur *uterini* fratres, Auth. de *consang.* & *uter. frat.* col. 6. tamen & ceteri remotiores, consanguinei dicuntur, quod eodem sanguine sint geniti. Cic. ad *Attic.* lib. 2. Sed Boopides noster consanguineus, non mediocres terrores iacit, atque denunciat. idē Cicer. l. 1. de *inventione*, Parētes, inquit, liberi, coniuges, & consanguinei. Tacitus lib. 3. cum super Agrippinam, & Drulum, & Claudium, ceteri quoque consanguinei nominatim præscripti sint. Sicuti & cognati appellatur, quod quod vna, communiterve nati, vel ab eo